

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. F.**, bývajúceho v K., proti žalovaným **1/ MUDr. J. G.**, bývajúcemu v K., **2/ E. H.**, bývajúcemu v K. **3/ Ing. L. S.**, bývajúcemu v K., **4/ A. F.**, bývajúcemu v K., **5/ JUDr. O. S.**, bývajúcej v P., **o ochranu osobnosti**, ktorá vec je vedená na Okresnom súde Komárno pod sp.zn. 9 C 124/2005 a na Krajskom súde v Nitre pod sp.zn. 25 Co 122/2007, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Nitre, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Nitre JUDr. Marta Polyáková, JUDr. Vladimír Pribula, JUDr. Erika Madarászová, JUDr. Boris Minsk, JUDr. Soňa Zmeková, JUDr. Dagmar Podhorcová, JUDr. Sidónia Sládečková, JUDr. Dušan Harbuta, JUDr. Renáta Pátrovičová, JUDr. Veronika Svoradová, JUDr. Mária Hušeková, JUDr. Vladimír Novotný, JUDr. Lýdia Gálisová, Mgr. Ingrid Vallová, JUDr. Ingrid Doležajová, JUDr. Katarína Marčeková, JUDr. Jarmila Pogranová a JUDr. Adriana Kálmanová PhD. **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp.zn. 25 Co 122/2007 (vec Okresného súdu Komárno sp.zn. 9 C 124/2005).

O d ô v o d n e n i e :

V konaní, ktoré je vedené na Okresnom súde Komárno pod sp.zn. 9 C 124/2005 a na Krajskom súde v Nitre pod sp.zn. 25 Co 122/2007 vzniesol žalobca námietku zaujatosti sudcov Krajského súdu v Nitre. Túto odôvodnil tým, že voči jeho osobe boli a sú vedené súdne spory na tomto súde, v ktorých bol žalovaný z titulu, že zastával funkciu podpredsedu V. a všetky súdne spory skončili v jeho neprospech. Preto nemá dôveru v sudcov konajúcich na Krajskom súde v Nitre.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 16 ods. 1 O.s.p. posudzoval opodstatnenosť tvrdenia žalobcu o zaujatosti sudcov Krajského súdu v Nitre z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní vecí, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu, sledovanému uvedeným ustanovením, zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to : 1/ k veci, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo 2/ k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo 3/ k zástupcom účastníkov konania, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod 2/.

Súčastou základného práva na prejednanie vecí pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka súdneho konania, ktorý podal takýto návrh podľa § 15a O.s.p. a vylúčiť označeného sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania vecí pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie vecí nestranným súdom je iba povinnosť súdu prejsť každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia vecí pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 27/98 z 25. marca 1998).

I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná („justice must not only be done, it must also be seen to be done“)], nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napr. Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z pojednania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať (II. ÚS 105/01, Sbíрка nálezů a usnesení ÚS ČR, sv. 23, nález č. 98, str. 11).

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje na tú skutočnosť, že sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zák.č. 385/2000 Z.z. v znení zmien a doplnkov a je povinný pojednať a rozhodnúť všetky veci, ktoré mu boli pridelené v súlade s platným rozvrhom práce súdu. Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však neboli v prejednávanom prípade splnené.

Sudcovia Krajského súdu v Nitre, prejednávajúci podľa Rozvrhu práce Krajského súdu v Nitre na rok 2008 občianskoprávne spory (ide o spor o ochranu osobnosti) JUDr. Marta Polyáková, JUDr. Vladimír Pribula, JUDr. Erika Madarászová, JUDr. Boris Minks, JUDr. Soňa Zmeková, JUDr. Dagmar Podhorcová, JUDr. Sidónia Sládečková, JUDr. Dušan Harbuta, JUDr. Renáta Pátrovičová, JUDr. Veronika Svoradová, JUDr. Mária Hušeková, JUDr. Vladimír Novotný, JUDr. Lýdia Gálisová, Mgr. Ingrid Vallová, JUDr. Ingrid Doležajová, JUDr. Katarína Marčeková, JUDr. Jarmila Pogradová a JUDr. Adriana Kálmanová PhD. sa k námietke odporcu vyjadrili tak, že vo veci sa necítia byť zaujatí. Účastníkov konania nepoznajú. K prejednáwanej veci nemajú žiadny vzťah. Takýto vzťah uvedených sudcov k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom nepreukázal ani žalobca a taký vzťah nevyplýva ani z obsahu súdneho spisu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje aj na tú skutočnosť, že v zmysle § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcov v konaní o iných veciach účastníkov, ktoré prejednávali a rozhodovali.

Opodstatnenosť námietky zaujatosti sudcov krajského súdu nemožno vyvodiť len z tvrdenia žalobcu, že v iných konaniach na tomto súde bol neúspešný, keďže dôvodom vylúčenia sudcov môžu byť len objektívne existujúce zákonné dôvody, nie však iba ničím nepreukázaná a ani nespravdepodobnená domnienka účastníka o možnej neobjektívnosti a nedôveryhodnosti sudcov.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že sudcovia Krajského súdu v Nitre JUDr. Marta Polyáková, JUDr. Vladimír Pribula, JUDr. Erika Madarászová, JUDr. Boris Minks, JUDr. Soňa Zmeková, JUDr. Dagmar Podhorcová, JUDr. Sidónia Sládečková, JUDr. Dušan Harbuta, JUDr. Renáta Pátrovičová, JUDr. Veronika Svoradová, JUDr. Mária Hušeková, JUDr. Vladimír Novotný, JUDr. Lýdia Gálisová, Mgr. Ingrid Vallová, JUDr. Ingrid Doležajová, JUDr. Katarína Marčeková, JUDr. Jarmila Pogradová a JUDr. Adriana Kálmanová PhD. nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania danej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. apríla 2008

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :